

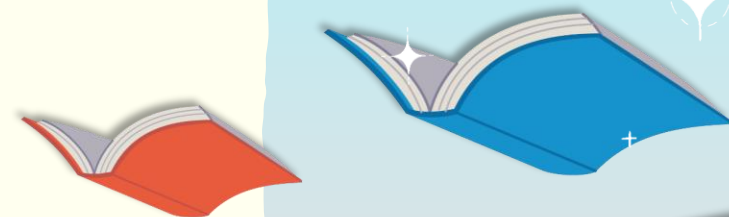
รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

โวหารในงานเขียน (๒)

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด

คำถามกระตุ้นความคิด

“

คำถาม : การใช้เวลาในการทำงานเขียนนั้นมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

”

“

คำตอบ : มีความสำคัญ เพราะจะทำให้งานเขียนของเราสะอาดสวยงามขึ้น

”

ทบทวนชนิดของโวหาร

๑. บรรยายโวหาร คือ อธิบายและขั้นตอน
๒. พรรณนาโวหาร คือ ทำให้เกิดจินตภาพ
๓. เทศนาโวหาร คือ อบรมสั่งสอน
๔. อุปมาโวหาร คือ เปรียบเทียบ
๕. สาธกโวหาร คือ ยกตัวอย่าง

กิจกรรม

แข่งขันกันทนายโวหาร

ข้อความนี้ จัดเป็นอาหารชนิดใด

น้ำมะพร้าวปั่น คุณสมบัตินี้มีเกลือแร่สูง และอุดมไปด้วยแร่ธาตุ โพลีแซคคาไรด์ที่มีส่วนช่วยในการควบคุมสมดุลของน้ำในร่างกายและช่วยทำให้หัวใจเต้นเป็นปกติ ช่วยลดความดันโลหิต ช่วยให้ลำเลียงออกซิเจนไปเลี้ยงสมอง ทำให้ร่างกายแจ่มใสไม่เครียด จึงทำให้เรา รู้สึกสดชื่น

บรรยายอาหาร

ข้อความนี้ จัดเป็นโวหารชนิดใด

...หมอกมัวชั่วทั่วทุกแห่งหน ลมหนาวกรูกรียวมาจนวนร่างเขาสิ้น
สะท้าน ต้นไม้ใบหญ้าที่พอมืออยู่บ้างตามริมทาง สัมผัสละอองหมอกที่
พร่าพร่าง จนใบกลายเป็นสีขาวหม่น แล้วไหลตามร่องใบหยดลงดัง
เปาะแปะ เมื่อกระทบใบไม้ที่เคลื่อนตามไต้ต้น...

พรรณนาโวหาร

ข้อความนี้ จัดเป็นโวหารชนิดใด

อสุรีผีเสื้อเกลือจะอด
แค้นโอรสราวกับไฟไหม้มังสา
ช่างหลอกหลอนผ่อนผันจ้านรจา
แม้จะว่าโดยดีมิเห็นฟัง

(พระอภัยมณี ตอน หนีนางผีเสื้อ)

อุปมาโวหาร

ข้อความนี้ จัดเป็นโวหารชนิดใด

น้ำคือชีวิต หากโลกนี้ปราศจากน้ำก็ปราศจากสิ่งมีชีวิต ด้วยเหตุ
ที่ว่า น้ำมีหน้าที่สำคัญในร่างกาย เช่น ช่วยควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย
รักษาปริมาณความเข้มข้นของของเหลวในร่างกาย รักษาความชุ่มชื้น
ของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย เป็นต้น

สารกโวหาร

ข้อความนี้ จัดเป็นโวหารชนิดใด

ความขยันหมั่นเพียร คือ ความมุ่งมั่น ไม่เกียจคร้าน ต่อการทำสิ่งต่าง ๆ สำหรับผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร จะนำมาซึ่งความสำเร็จ ดังนั้น เพื่อความสำเร็จในชีวิต ถึงแม้จะเหนื่อยเท่าไรก็ตาม ก็ไม่ควรย่อท้อต่อความยากลำบาก ต้องอดทนเพื่ออนาคตที่ดีในวันข้างหน้า

เทศนาโวหาร

ไวยากรณ์ในงานเขียน (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. **บอก**ลักษณะของโหวตชนิดต่าง ๆ ได้
๒. **เขียน**ข้อความสั้น ๆ เป็นโหวตชนิดต่าง ๆ ได้
๓. **บอก**คุณค่าของการใช้โหวตในงานเขียนได้

ทบทวนความหมายของโวหาร

โวหาร คือ ชั้นเชิงหรือสำนวนในการแต่งหนังสือหรือการพูดก็ได้ เช่น มีโวหารในการแต่งดี หมายถึง ใช้ถ้อยคำได้สละสลวยและลึกซึ้ง

การใช้โวหาร เป็นการแสดงถึงความรู้และ
ความสามารถในการใช้ถ้อยคำภาษาอย่างมีชั้นเชิง
ของผู้ประพันธ์ โดยถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือ
ตัวหนังสือก็ได้ เช่น การพูดสุนทรพจน์ การแต่ง
วรรณกรรมและวรรณคดี

การเขียนโวหาร จะต้องใช้ถ้อยคำภาษา
ที่สื่อความหมายเกี่ยวกับโวหารนั้น ๆ เช่น หากจะ
เขียนพรรณนาโวหาร ต้องใช้ถ้อยคำที่ทำให้เห็น
จินตภาพ คือ แสง สี เสียง รูป กลิ่น รส ฯลฯ

กิจกรรม

วิเคราะห์เนื้อหา

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง อย่าหมายพึ่งพาผู้อื่นให้
เขาดูถูกเหยียดหยัน ควรมีความอดทน มุ่งมั่น พึ่งพาตนเอง
และไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

เทศกาลไหวहार

อ้ายเอ๋ย เจ้าคือบ่จดับจำคำสอนของพ่อแม่ คำพูดที่
ท่านเคยสั่งสอนหมู่เฮาไว้ก่อนตาย ดังว่า **“อย่าตบตีกัน
อย่าเคียดแค้นให้กัน จงฮักแพงแบ่งปันกันไว้เด้อสุ”**

สารกโหวหาร

สำหรับฉันแล้ว การผ่าตัดหัวใจนั้น ไม่จำเป็นต้อง
ใช้ยาชา เพียงแค่เธอบอกกลาก็ซาไปทั้งตัว เหมือนตั้ง
ตายทั้งเป็น หัวใจพังสลายคล้ายฟ้าถล่ม

อุปมาโวหาร

ท่ามกลางสายฝนที่กระหน่ำหนัก ยังมีชายชราที่
สู้ชีวิตอยู่คนหนึ่ง กำลังต้อนรับว้าวความผ่านทุ่งหญ้าสีเขียว
สดใส พลาสมมีเสียงฟ้าผ่าดังเปรี้ยง ๆ ชวนขนลุก

พรรณนาโวหาร

เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคมที่ผ่านมา เกิดอุบัติเหตุรถยนต์
ประดานงากับรถมอเตอร์ไซด์ ณ สี่แยกตลาดสด ทำให้มี
ผู้บาดเจ็บ ๒ ราย ทีมกู้ภัยนำส่งโรงพยาบาลทันที

บรรยายไวยาหาร

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เขียนเรื่องราว...กล่าวโวหาร
โดยเขียนข้อความสั้น ๆ เป็นโวหารชนิดต่าง ๆ ตามที่
กำหนด จำนวนทั้งหมด ๕ ข้อ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๓
เรื่อง เขียนเรื่องราว...กล่าวโวหาร
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๓) ประเมินการเขียนโวหาร

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๓
เรื่อง เขียนเรื่องราว...กล่าวโวหาร
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรื่องราว หรือแต่งประโยค โดยเรื่องที่เขียนต้องตรงกับโวหารที่กำหนดให้

๑. บรรยายโวหาร

.....
.....
.....

๒. พรรณนาโวหาร

.....
.....
.....

๓. อุปมาโวหาร

.....
.....
.....

๔. สาธกโวหาร

.....
.....
.....

๕. เทศนาโวหาร

.....
.....
.....

สรุปการทำกิจกรรม
และตรวจสอบความถูกต้อง

บรรยายโวหาร
อธิบายเหตุการณ์
ตามลำดับให้ชัดเจน

สารกโวหาร
ยกตัวอย่างประกอบ
เพื่อให้ชัดเจน

พรรณนาโวหาร
เขียนเล่าเรื่องเพื่อ
ให้เกิดจินตภาพ

โวหาร

อุปมาโวหาร
เปรียบเทียบสิ่งหนึ่ง
กับอีกสิ่งหนึ่ง

เทศนาโวหาร
ชี้แนะสั่งสอนเพื่อ
ให้เห็นคุณและโทษ

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : นักเรียนได้รับความรู้อะไรบ้างจากการเรียนเรื่อง “โหวตารในงานเขียน”

คำตอบ : ได้รู้ว่า การนำโหวตารมาใช้ในงานเขียนจะทำให้งานเขียนนั้นมีคุณค่า

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : ถ้างานเขียนไม่มีการใช้โวหาร
จะเกิดผลต่องานเขียนอย่างไร

คำตอบ : ทำให้งานเขียนนั้นดูธรรมดา
ขาดความสละสลวยและความไพเราะ

บทเรียนครั้งต่อไป

การเขียนเรื่องจากภาพ

รายวิชา ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ☑ ใบงาน เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
- ☑ รูปภาพสำหรับเขียนเรื่องจากภาพ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

